

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 „ 1/2 „ 1 „ 60 „
 „ 1/4 „ — „ 90 „

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
 „ 1/2 „ 3 „
 — 0 —

Numeri singuratici se vënd
 în Cluj cu 5 fileri, într'alte
 locuri cu 6 fileri.

RĂVAȘUL

INSERTIUNILE
 se plătesc după mări-
 mea locului ce ocupă;
 fiecare cm. □ costă o-
 dată 10 fil., de 2 ori
 8 fil., de 3 și mai multe
 ori 6 fileri.

— 0 —

ADRESA:
 „RĂVAȘUL“
 CLUJ, — KOLOZSVÁR
 6. JÓKAI-UTCZA 6.

Editor și redactor resp.: PETRU P. BARIȚIU

Apare în fiecare Sâmbătă

Intemeietorul foi: Dr. E. DĂIANU

„ORIZONTUL“

Ori cât de rece a primit presa noastră revista cea nouă din Cluj, noi salutăm cu toată cinstea pe noul confrate, care desfășură steagul culturii și literaturii române aici în Cluj. Nu-i vorba, am ramas și noi cam desilusionați cetind cel dintâu număr al »Orizontului«, dar știm din experiență, că numerele cele dintâu isbutesc mai slab, și avem nădejde, că și revista noastră dela Cluj va înainta în vîrstă și înțelepciune de o potrivă.

Idea unei reviste cu orizont larg românesc ispitia acum de mult sufletul românesc de aici dela noi. Se proiecta în Blaj, mai acum 4—5 ani, și era pe aci să se înceapă. Mai an se auzia, că ar fi reînviat acel plan — dar a ramas întratâta.

În măsură ce creștea confuzia vieții noastre publice, lipsa unei reviste, care se îmbrătoșeze toate păturile vieții, chiar și politica, se simția tot mai mult. O astfel de revistă ar fi fost chemată să studieze stările, nu se ațite patimile; să observe obiectiv curentele, nu se înregistreze fapte ori simptome; să învoace cuvîntul istoriei, pentru aprecierea corectă a prezentului, și combinând faptele actuale cu cele din trecut să dea orientări drepte și se desemneze limpede liniile de conduită pe viitor.

Jurnalele prin firea lor sunt agitate, căci trăiesc în toiu luptei; acest toiu le hrănește. Dacă licărește din ele înțelepciunea și adevărul, acelea sunt învăluite cu o mulțime de nimicuri, și imponderabili, cari îi dau o înfătoșare stranie. În codrul acesta de foi ușor i-se în-

têmplă omului să nu vadă pădurea de — copaci.

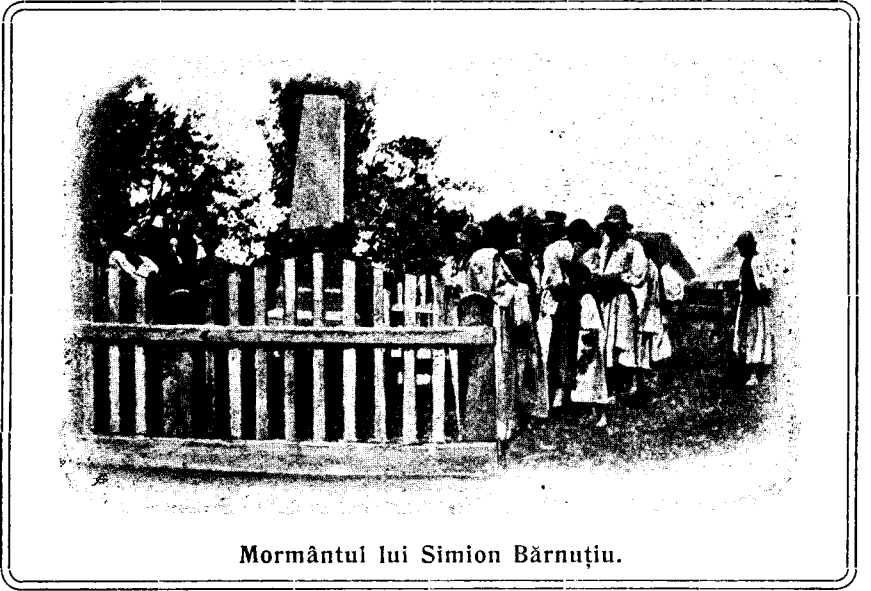
De acea lipsa unei observațiuni senine, ridicate, obiective, care să știe scutura adevărul de toate tărițele vieții, se simția și se simte.

Când a venit d-l V. E. Moldovan la noi cu idea unei reviste, stie cât de cu drag a fost primit. Din înțelegerile noastre cam așa a fost deslușit chipul revistei, ce avea să fie, cum l'am schițat aci.

În politică țineam să fie element de lămurire și consolidare internă — nu mijloc de campanie pentru vr'un grup oare care. În ce privește literatura și arta să stee pe punctul de vedere național, ce-l ocupă »Sămănătorul«, și tot curentul în fruntea căruia stă d-l Iorga. Nu era vorba de a face concurență acestor reviste naționale, ci de a face un echou mai larg ideilor lor bune și principiilor lor sănătoase.

În colo revista avea să îmbrătoșeze cu toată dragostea chestiunile noastre de cultură, după împrejurările proprii în care ne găsim în aceasta țară — și să încurageze și dirigeze toată munca bună și cinstită pe aceste terene părginite.

Firește spre acest scop am propus gruparea alor mai mulți. Cel puțin 10—12 bărbați capabili ar fi trebuit, după vederile noastre, să se angajeze cu răspundere morală și materială, la aceasta

Mormântul lui Simion Bărnuțiu.

revistă. Lucrul cerea nițică răbdare pentru pregătire. Redactorul »Orizontului« om tiner fiind, ardea de dorul începutului, și s'a angajat să facă singur revista proiectată. A făcut-o. Numărul cel dintâu e cunoscut; lumea a rămas cam rece și nedumerită; noi cari am asistat la plănuirea revistei am ramas desilusionați. Din proiectul făcut n'a rămas decât numele, un nume programatic, căruia cuprinsul se împotrivește.

Nu mai este nici înălțimea nici largimea *Orizontului*, menit să înalțe inimile, să însenineze sufletele, să înpace contrastele și să concentreze prin gândirea problemelor mari forțele risipite și îndușmănite pe chestiunile mărunte, produse de un val-virtej al vremii trecătoare. Dimpotrivă se observă o ușurătate oare care și un ton violent de jurnal, câte o împunsătură, pe cât de neîndreptătită, pe atât de supărătoare

FOIȚA RĂVAȘULUI

PUIUL.

Sandi să ascuți pe mămica.

Într'o primăvară, o prepeliță moartă de oboseală, că venea de departe, tocmai din Africa s'a lăsat din sbor într'un lan verde de grâu, la marginea unui lăstar. După ce s'a odihnit câteva zile, a început să adune bețișoare, foi uscate, pae și fire de fân și și-a făcut un cuib pe un moșoroi de pământ, mai sus, ca să nu îl inee ploile; pe urmă șapte zile de a rândul a ouat câte un ou, în tot șapte ouă mici ca niște cofeturi și s'a așezat d'asupra lor, ca să le clocească. Ai văzut cum stă găina pe ouă? Așa sta și ea; dar ea în loc să stea în coteț, sta afară în grâu, — și ploua. ploua de vărsa și ea sta acolo nemișcată, ca nu cumva să petrunză o picătură de ploaie la ouă. După trei săptămâni i-au ieșit niște pui drăguți, nu goi ca puii de vrabie, îmbrăcați cu puf galben ca puii de găină, dar mici par'că erau șapte gogoși de mătăsă și numai decât au început să umble prin grâu după demăncare.

Prepelița prindea câte o furnică, ori câte o lăcustă, le-o firimițea în bucățele mici — și ei pic! pic! cu cioculețele lor o măncau numai decât. Și erau frumoși, cumiți și ascultători; se plimbeau prin prejurul mamei lor și când îi striga: pitpalac! repede veneau lângă ea.

Odată, prin lunie, când au venit țărani să secere grâul, cel mai mare dintre pui n'a alergat repede lângă prepeliță la chemarea ei și cum

nu știa încă să sboare: haț, l'a prins un flăcău sub căciulă. Ce frică a pățit numai el a știut; îi bătea inima ca ceasornicul meu din buzunar, când s'a simțit strins în palma flăcăului; dar a avut noroc cu un țaran bătrân, care s'a rugat pentru el:

— Lasă-l jos, mă Marine, că e păcat de el, moare. Nu vezi, că e d'abia cât luleaua.

Când s'a văzut scăpat; fugea speriat la prepeliță să-i spue ce a pățit. Ea l'a luat, l'a mângâiat și i-a spus;

— Vezi ce va să zică să nu mă ascuți? Când te vei face mare o să faci cum îi vrea tu, dar acum că ești mic să nu ieși nici odată din vorba mea, că poate să pățești și mai rău...

Și așa trăiau acolo liniștiți și fericiți. Din seceratul grâului și din ridicarea snopilor se scuturaseră pe miriște o groază de boabe, cu care se hrăneau. Și măcar că nu era vre-o apă prin apropiere, nu sufereau de sete, că beau dimineața picături de rouă de pe firele de iarbă.

Ziua când era căldură mare stau la umbră în lăstar, iar după amiază, când începea să se mai răcorească eșau cu toții pe miriște, iar în nopțile răcoroase se adunau grămadă ca sub un cort, sub aripile ocrotitoare ale prepeliței. Încet-încet puful de pe ei s'a schimbat în fulgi și pere și cu ajutorul mamei lor au început să sboare. Lecțiile de sbor se făceau dimineața spre răsăritul soarelui, când se îngâna ziua cu noaptea și seara în amurg, căci ziua era primejdios din pricina hereților, care dădeau târcoale în sbor pe de asudra miriștei. Mama lor îi așeza la rând și îi întreba: »gata?« »Da«, răspundeau ei. »Una«, două, trei!... și când zicea trei! sfârșit! sborau cu

toții dela marginea lăstarului tocmai colo, lângă cantonul de pe șosea și tot așa înderat. Și mama lor le spunea că-i învață să sboare pentru o călătorie lungă, pe care trebuia s'o facă în curând când o trece vara.

— »Și o să sburăm pe sus zile și nopți și o să vedem de desuptul nostru orașe mari și râuri și marea...«

Într'o după amiază, la sfârșitul unei luni August, pe când puii se jucau în miriște împrejurul prepeliței, aud o căruță oprindu-se în drumul de pe marginea lăstarului. »Tăcere!«, le-a spus mama lor. Au ridicat toți în sus capetele cu ochisorii ca niște mărgelile negre și ascultau.

— Cara! înapoi! s'a auzit un glas de om. Puii n'au priceput, dar mama lor care înțelese că e un vânător, a rămas incremenită. Scăparea lor ar fi fost lăstarul, dar tocmai dintr'acolo venea vânătorul. După o clipă de scoteală le-a poruncit să se pitulească jos, lipiți cu pământul și cu nici un preț să nu se miște.

— Eu o să sbor, voi să rămâneți nemișcați. Care sboară e pierdut. Ați înțeles?

Puii au clipit din ochi c'au înțeles și au rămas așteptând în tăcere. Se auzia fâșâitul unui câne, care alerga prin miriște și din când în când glasul omului: »Unde alergi? Inapoi! Cara!« Fâșâitul se apropie, uite cănele a rămas impietrit, abia mișca nările să resufle, cu o labă în sus, cu ochii țintă înspre ei.

— »Să nu vă mișcați!« le șoptește prepelița și se strecoară binișor mai departe. Cănele face un pas după ea. Se apropie grăbit și vânătorul. Picioarul lui e așa de aproape de pui, încât văd cum i-se urcă o furnică pe cărâmbul cismeii. Vai!

